

קונטרס בענין עירובין

וענינים מסתעפים

והוא יסלח אשמה. והוא ירבה עצמה. והוא יתן חכמה להבין נמהרים:
אספר תושיות. מתוקות לפיות. ואציב תלפיות. לישר העוברים:

ישעיהו טוביה הלוי דירעקטאר
בעהמ"ח ספר לקוטי טל. ומו"ל „לסידי אש דת" ד"ח
ותורת תיקוני עירובין שבזמן הזה ה"ח ועוד

תש"ס כסלו

ברוקלין נ. י.

יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו ישמח ישראל בעושיו בני ציון יגילו במלכם
אמן אמן אמן.

שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב

RABBI SHIAH T. DIRECTOR

1540 57th Street

Brooklyn, N Y 11219

718 435-2269

מכתב גלוי לרבינו ה"ר משה פיינשטיין

בהפרדס שנה ל"ג חוברת ט' כתב

שם הטעמים של הר"מ פיינשטיין, מה שאינו רוצה להצטרף להיתר תיקון עירובין בעיר (אי) מאנהעטען ניו-יארק, וז"ל: "לדעתי בעניויותי בארתי באורך שודאי יש "טעמים גדולים" להתיר לתקן במאנהעטען, אבל כיון שיש גם טעמים להחמיר, כפי שבארתי שלא מבורר מנהג נגדם, ומצד החשש שלא יתירו במקומות שא"א לתקן כדהוכחתי מירושלים, איני רוצה להצטרף להמתירים, אף שאיני מוחה בהמתירים, מאחר "שהטעמים להתיר מרובים", ומצד החשש שהוכחתי מירושלים, בדיעבד בשעירבו הרי יהי' מותר, וכיון שהם סוברים להתיר, אף אחר שראו מה שכתבתי (באגרות משה סי' קל"ט) ודאי הרשות בידם לעשות כמו שהם סוברים, ובעלי נפש יראי ה' שיחושו להטעמים להחמיר כמו שכתבתי לא יטלטלו.

אבל בעצם איני רואה תועלת גדול וצורך לעשות תיקון לטלטל בכאן, של"ד לעיירות שבאיראפא שהי' צורך גדול ממש לחיי נפש, שלא הי' אפשר להכין מים לבהמות וכדומה מחיי הנפש אף לעצמן, אבל בכאן יש הכל בבית ואף בבתי כנסיות יש סדורים וחומשים עד למרבה, ורק לאלו הפושעים שעוברים על כל איסורי תורה לסלק מהם איסור הוצאה, שכנגד זה הרי יצא קלקול לאלו יראי ה' שלא היו רוצים לסמוך על המתירים, אם היו יודעים גם טעמי המחמירים.

וגם לאחר שיתקלקל איזה מהמחיצות לפי רוב השינויים המתהווים בכאן כמעט בשנים קרובות, וכמו שאחרי שנתבטל טעמו של הגר"י סיגעל שלא פסקו מלטלטל, ולכן איני רואה שיהי' חיוב לתקן במאנהעטען, אף אם הי' ההיתר ברור.

אבל אם אחר כ"ז סוברים המתירים שהוא צורך בשביל התינוקות ובשביל השוגגין איני מוחה, אבל איני מצטרף עכ"ד.

דברי האגרות משה סימן ט"ז-פ"ח חלק ד'

באגרות משה חלק ר' סימן ט"ז כתב וזה לשונו: כשהיו אצלי

הרבנים החשובים וכו' ברבר חיקון עירוב במלעטכוש ואמרתי שאיני רוצה להתערב בזה כי הרי כמה שיטות איכא בפירוש מה זה דשות הרבים ובפירוש דלתות נעולות וספרי הש"ע מצויים עכ"ל. והאריך שם לכאר טעמו שאינו רוצה להתערב יע"ש.

ואחר זה כתב. זה לשונו: אבל לא רציתי לומר זה למסק רין ברור מאחר שלא הוזכר זה בפירוש ברברי דבוחינו האחרונים ובעה"ש משמע שוראי לא נחית לזה עיי"ש בטעיה י"ט וסעי' כ' עכ"ל.

ממשיך וכתב שם וז"ל: אבל בזה טעם שלא אמרתי לסה שאני סבר להרבנים החשובים למסק רין ברור עכ"ל.

הרי מבואר שאין למחות במחקני עירובין. אכן לא אמר להרבנים החשובים למסק רין ברור שאסור. אילו הי' בזה איסור חלול שכת הי' גותה בהס. והס הי' שומעים לו. שהרי באו לשאול ממנו פסק רין. ובחשובה אחר זה בענין העירוב שם כתב וז"ל: והנה למה שכתבתי באג"מ שם דאיכא שיטת הרשב"א בספר עבודת הקודש דרמטיא ופליטיא הוא דה"ר אף בעיר שמקפת מחיצות עכ"ל. ממשיך שם וז"ל: פליגי רוב הראשונים עליהו... רהא החכ"צ שהביא הבאה"ט מסיק ותמה אני שלא דאיתי לאחר מן הפוסקים שהביא דבר זה עכ"ל. ובחוקך דבריו שם וז"ל: רבש"ע כתב... דצריך שיעברו ס' ריבוא בכל יום בסיטן שמה"ס עיי' ז' עכ"ל. ולא מהני מה שנמצאים ס"ר בעיר.

כי זה דבר פשוט שאין למחות רק כשאתר עובר איסור ברור. ולא כשיש מחלוקת הפוסקים. כ"ש שאין למחות נגר המחנהג כדברי רוב הפוסקים. ואינו מחמיר כחר פוסק. יהי' מי שיהי'. וכ"כ מפורש באג"מ. תמותיס נגר מחקני העירוב עושים שלא כהלכה. ונגד דעת בעל המחבר ספר אגרות משה.

מש"כ בסוף מכתב דלעיל נרפס בהפרס. וז"ל: סוכרים המחירים שהוא צורך בשביל התינוקות ובשביל השוגגין איני מוחה עכ"ל. שהרי זו דעת החת"ס שיש לתקן עירובין בשביל השוגגין ובשביל התינוקות שקשה לשמרים בש"ק שלא יטלטלו (א"ח ס' צ"ט). ופשוט, בהמ"ס אג"מ אינו מוחה נגר הנוהגים כדבריו. אס כי לא סב"ל טעמו. אבל למחות נגדס אינו רוצה. שהרי סומכים על רשכבה"ג זיע"א שהעמיר תלמידים גדולי הדרור והרכיץ תורה לאלפים. ובעה"מ אגרות משה נזהר מאור שלא למחות נגר מחקני עירובין. כמבואר במקומות הנ"ל.

(סימן תקנ"ז) בס"ד ברקלין ארז"ב יצ"ו
זעקה גדולה ומרה
שקר גלוי ומוחלט:

„אגודת הרבנים“ מצליחים שולל את כל הציבור לכזביהם ושקרניהם.
דבר המכתב כאגודת הרבנים מי"ז סבת תשמ"א שאין לתקן עירובין מדינא
שהיא רשות הרבים דאורייתא — ע"כ באנו בזה להודיע, כי כל הדבר לא היה
ולא נברא לא דברים ולא יער והכל שקר וכזב.

וז"ל השו"ע או"ח (סי' שמ"ה סעיף ב'): איזהו רה"י מקום המוקף מחיצות
גבוהות עשרה טפחים ויש בו ארבעה טפחים על ר"ס או יותר, וכן תריץ
עמוק עשרה ורחב ד' על ד' וכו'. עכ"ל.

ולהלן (בסימן שס"ג סעיף א') ת"ל: מקום שיש לו ג' מחיצות אסרו חכמים
לטלטל בו עד שיעשה שום תיקון ברביעית עכ"ל ועיין במ"א שם סי'
שמ"ה סק"א וז"ל משמע ברברי המוסקים דכשיש שני מחיצות ולחי הוי רשות
היחיד דאורייתא כדאיתא בעירובין דף י"ב דלחי משום מחיצה, וכ"כ הרא"ש פ"ק
רסוכה ועי"ש באריכות ובנו"כ שם.

וידוע דעיר ברקלין מוקף מחיצה שנעשה על ידי אדם מג' רוחות ועוד.
ולשיטת רוב המוסקים אפילו מחיצת הים שהיא מחיצה בידי שמים הוי
מחיצה מן התורה.

לשון השו"ע (סי' שמ"ה סעיף ז') וז"ל: שכל שאין ששים רבוא עוברים בו
בכל יום אינו רה"י עכ"ל. ולזה הסכימו גדולי האחרונים ועיין בנו"כ ואין

שום רחוב בברקלין שעוברים שם ששים רבוא בכל יום.

ובאוצרות ירושלים: חלק רס"ט סי' תנ"ד, חלק רמ"ו סי' ד"ש, חלק ער"א
סי' תס"ח, חלק רע"ב סי' תע"ז, חלק רע"ג סי' תפ"ג, חלק רע"ו סי'
תק"א, חלק רע"ז סי' תק"ז, ובחלק ר"ס סי' תקי"ח. הענין מבואר באריכות.

ישעיהו טוביה הלוי דירעקטאר

בעהמ"ח ספר לקוטי סל. ומו"ל „לפדי אש רת" ד"ח
ותורת תיקוני עירובין שבזמן הזה ר"ח ועוד

בייאור שיטת מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל
רברי אגודת הרבנים

גס"ד ר"ח חשוון תש"ס

מע"כ הרהגה"מ מקיס עולה של חורה... אב"ר ור"מ בברוקלין,
אחדשה"ס באה"ר,

שמעתי שמע"כ עוסק בחיקוני עירובין ברחובות בארא פארק. אכן
באחי לחזקו כעבודת הקודש. ולברכו בהצלחה.

דבר זה שהגאון ר"מ פיינשטיין זצ"ל יצא נגד כל גדולי הדורות
ואינו רוצה להצטרף למחנני עירובין. אינו פלא. כי כבר יצא נגד גדולי
הדורות בהרבה ענינים.

ידוע הפסק דין שלו שאין צריך לעשות פריעה בציפורין, נגד כל רברי
הפוסקים, שכחבו מפורש: פריעה בציפורין חלק ממעשה מצות מילה. וכך הוא ברמב"ם
וטור וש"ע בלי חולק. ובעוה"ר הרבה מזהלים נוהגים כרבניו וא"א להסביר
להם אחרת. שהרי ד' משה החיר. זו מכשול הרביס לרורות במצות מילה היקרה.
(עיי' אריכות בספר מל ולא פרע)

ידוע פסק רינו בענין מחיצות בבהכנ"ס בין אנשים לנשים שאין צריך
להיות רק ח"י ספחים ויכולים להסתכל אנשים בנשים. דבר שלא החיר שום רב
מזמן מחן חורה.

וכשנת תרכ"ו, כשהר"פארקיס התחילו לפרוץ בזה ועור ענינים, הי'
אסיפה מגדולי הרבנים, ואסרו מפורש מחיצה כזה. ובין החותמים על האיסור
הי' בעהמ"ס שו"ת דברי חיים, ובעה"מ ספר קיצור ש"ע ועוד ספרים, ועוד
מגדולי הדור אז זיע"א. שהי' מגדולי חלמידי החתם סופר ועוד.
ובעל המחבר אגרות טשה התעלם לבטרי ממשיכ ומירסמו לדורות. ואפילו
לא הזכירם.

באיש שאין לו גבורת אנשים החיר אשחו בלי גט. נגד הבית הלוי ור' יצחק
אלחנן זצ"ל.

יש עוד דברים שהחיר נגד חכמי הדורות ואכמ"ל. הערות על דבריו
נמצאים בספרים הנדפסים בזמן האחרון.

צריכים לדעת באגרות הרבנים לא הי' אסיפה לדון בענין עירובין. אלא
פקיד במשרד הוציא כדו"זים שאסור. ואין זה איסור מאגרות הרבנים אלא
איסור מפקיד במשרד.

אם כי נהפך איסור מאגרות הרבנים. למעשה מעולם לא הי' אסיפה לדון
בזה. ולא מו"מ בהלכה בענין מחברי אגה"ר.

כשיצא הכרוז מהם בשנת חשל"ט אחד צלצל למשרד אגרות הרבנים מביתי
ושאל: איך הוציאו כרוז שיש איסור דאורייתא לחקן עירוב בברוקלין דהיא
רשות הרבים דאורייתא הלא בש"ע כחב דצריך ס"ר עוברים בכל יום. ודבר זה

אינו נמצא כשום רחוב בברוקלין. והשיבו משם: הכי 500 רבנים אינם יודעים
מש"כ בש"ע. ושאל השואל עדיין לא השבח על שאלתי. הרי כתב בש"ע ראינו
דשות הרבים. והשיבו כנ"ל הכי 500 רבנים וכו'. ושאל עוד הפעם. והשיבו
כנ"ל.

הרי הם שקרנים וליצים כעלמא. השיבו כאילו הי' אסיפה ורנו כזה.

זו אינו. מעולם לא הי' אסיפת הרבנים לרוך כזה.

י"ה מה שיהי'. אין כאן שאלה מאיסור דאורייתא. רק כת שקרנים

מבלבלים העולם כשקריהם. ככל כחות המינים האומרים טעמים שלא לשמור מצוח
החורה.

המצפה לישועת ה',

והשיבו שילכו עם ה' וירצקו את

בס"ד ר"ח חשוון תש"ס

ש"ע ירירי הנכבד גורר גדר ועומר בפרץ להקים שכינתא מעפרא בדור
פרוץ הרב חייק לייב פ"ץ שליט"א כהן צרק לאר עליון,

אחרשה"ט באה"ר ליראי ה',

אם ישאל השואל אין כחב הג"מ פיינשטיין ז"ל הלכה למעשה נגד כל
הפוסקים. וכן כחב מפורש בחטובתו בספרו אגרות משה חלק ר' סי' פ"ז.
שדבריו נגד כל הפוסקים. וכן הנגריים אחריו רבריהם נגד כל הפוסקים.
איז זה פלא. כי זה רבו. לכחוב הלכות פסוקות נגד הפוסקים. כמו
פסק רין שלו בענין מצוח מילה שאין צריך לעשות פריעה בציפורין. שדבר זה
פירשו הפוסקים בלי חולק כשכתבו צורת מצוח מילה. כן הוא ברמב"ם הל' מילה,
בראש, בטור ובש"ע. ולעולם לא שמענו מי שחולק על זה. מרן הגר"ם קליין
שליט"א חיבר ספר שלם על זה והביא עור מרברי הראשונים ואחרונים.
וכן בענין מחיצות בבהכנ"ס. אשר מימים קדמונים עשו המחיצה כדי שלא
יסחכלו אנשים בנשים. ובאג"מ כחב, וזחזר וכחב, הרבה פעמים, שהמחיצה אינה
שום המחכלות, אלא כרי שלא יחערבו. ואף רב אחר מזמן מתן תורה לא היחיר
רבר זה חוץ מרבנים הניפאקים פורקי עול. ובשנת הרכ"ו התאמפו גרולי הדור
וגזרו בזה מפורש. ודבריהם ירועס. ובין החותמים הי' הרברי חיים זצ"ל
זיע"א ועוד גדולים וקדושים זיע"א. ובאג"מ כחב היפן מרבריהם מכלי להזכירם.
ולעורר עליהם. כחב דין זה כאילו לא הי'. והוא לחוס יכפר.
וכן כחב עוד הלכות נגד הסכמת הפוסקים שיש לעורר עליהם. וכבר כחבתי
שזה בקונטרסים רעה תורה יצל"א שנת חשמ"א. ואכמ"ל. וכן נמצא בספרי גרולי
הרבנים בזמנינו.

הלא בעה"מ ספר אג"מ, אם כי הי' גרול מאוד ליהודים, הרט קבלת הקרמונים.

מפרסמים שקרים בשמו. והשקר חגרול. נחפרסם מרעה בשם אגרות הרבנים.
הדברים ירועים שלא הי' אסיפת הרבנים לרוץ בזה. כדרכה של תורה כמו"מ
בהלכה, שאם כן הי' פוסקים דלא כרמ"פ ז"ל, אלא כדברי הפוסקים המקובלים
לנו וכרברי הש"ע, מקובל אצל כל חכמי הרורו. אלא פקיר במשרד של אגה"ר
הוציא כרוז לאסור תיקון עירובין. ואין זה כרוז מהגה"ר אלא כרוז הפקיר
במשרד.

האלבס לוחא רחיק הירודים,
יצאנו לירושלם וזו זיך זיך יו

בס"ר יום ה' פ' לך לך חש"ס

בענין שיטת מרן רשכבה"ג הגר"א קאטלאר זצ"ל

מע"כ הרהגה"מ כהן לאל עליון ר' חזיט לייב כ"ץ נ"י,

אחרשה"ט באה"ר,

רצוני להרגיש נקודה שגראה לפענ"ר אמת. מע"כ הרהגה"מ רשכבה"ג ר"א קאטלאר זצוק"ל חתם נגר חיקון העירוב במאנהאטין. וכבר מבואר בשו"ת אגרות משה חלק ר' שרק על מאנהאטין כתוב האיטור, לא כמו שמפרסמים השקרנים שהאיטור על כל עיירות גדולות. ולרעתי וראי לא הי' לפניו ספר עירוב והוצאה. שלא הי' נמצא אז. ומזמן ההרפסה הראשונה בשנת תרס"ז. לא נרפס עוד הפעם עד שהרפסתי אותו בשנת תשל"ט. ונתפרסם אז. וכך ספר תיו יהושע לא נרפס אז. ונרפס ונתפרסם על ידי בשנת תשל"ס. וסם מבואר שגאוני הדור בעה"ק"י תובב"א הסכימו למש"כ טס.

צריכים לדעת שמע"כ הרהגה"מ רשכבה"ג זצוק"ל הי' מפורסם מדברי הקרמונים. ומתשיב מאור כל היוצא מפיהם בקרושה וטהרה. והי' מדבר מהם כפי שמדבר ממק"ל אל. זאת נוכחי לדעת כשלמדתי בישיבתו הרבה שנים. ושמעתי אותו.

לרעתי אילו הי' רואה רברי גדולי הדור לפני ק' שנים שבדריהם נרפסו בספר עירוב והוצאה לא הי' תחתם לאיטור חיקון עירובין במאנהטין. פעם הי' לו צער ועגמת נפש וכו' ואמר מפורש שזה הי' מפני שהוציא מפיו לשון ביזוי נגד התחם סופר זצ"ל זיע"א. ופעם בא אצלו המרפס ספר פלס חייס על מס' גיטין. לביקש ממנו הסכמה. נתן הסכמה מפני שכתב שם תירושים נגד רבו התחם סופר. ואמר שאם יתן הסכמה יאמרו הבני תורה שסב"ל שזו דרך נכונה. וכ"ש שלא עלה על לבו לחתום על איטור בדבר שגדולי הדור התירו מפורש.

בספר תיו יהושע הסכים מפורש שיש להתמיר בדברי המשכנות יעקב. סכתב להלכה שאפילו בפחות מס"ר הוי רשה"ר. וזה לשונו ברף ד' : ואלה המבואות הרי נקראים אצל תז"ל והפוסקים מבואות חתומות דק ששני צדדים וכו' ואופני המבואות האלו נחשבים לר"ה לכ"ע ולרידן באין ס"ר בוקעין בהם הרי בסוג ר"ה מרובנן להתמיר בכמה חומרות כאשר נחבאר בדברי גדולי הראשונים וכו' עכ"ל ויעיין שם כל דבריו. הרי כתב מפורש שיש להתמיר כדברי הראשונים רסב"ל שיש ר"ה בפחות מס"ר. אבל כתב שאופני בניני הרחובות בעיירות גדולות סותמין אותם מג' רוחות. והוי רה"י לכ"ע. וכדברי חזון איש, ססבר שחידש זה מרעתו. ולא היא. כבר קרמוהו.

פעם בוועידה של אגודת ישראל רש. יש אוקרים שאין להחשב עם
רכרי חזון איש והבריסקאר רב(כמדומת שרבניו הי' לגבי השתתפות במלכות
המינים ועוד שאלות שהי' נובע אז). ואמר: זו אפיקורסות! צריכים לרוץ
ברכרי גדולי הדור ולהחשיב רבניהם.
זו הי' גישתו לגרולי הדור ברורו. כ"ש גרולי הדור הקרמונים.
הי' ממש מיוחד מהם.

פעם הי' שאלה בישיב' אורות בכור שנולד בעזרת הרופאים ע"י
מלקחיים. והי' שאלה אם הוי הפסק. ואם צריכים לברך בפירון הבן. ופסק
להלכה שצריכים לברך.

אחד מבחורי הישיב' הראה לו חטובה בשו"ת חלקת יוס' שכתב היפך
מזה. וביראח הכבוד אמר. פלא! הרי הי' גאון עולם(אם כי הי' חסיד)
ואיך אמר דבר כזה. והאריך בש"ק. בשלהנו הסהור להביא ראיות נגדו.
ואיך כתב לאיסור בלי טעם. במקום שגרולי הדור החירו מפורש.
פשוט לא ידע מכל מש"כ בענין. שלא הי' הספרים לפניו. וגם ספר חזון איש
לא הי' נמצא אז. רק אחר שהלך לעולמו נחפרטמו ספרו בכל העולם. רק
יחיריט הי' להם ספר חזון איש. אז.

הרי שלא להחשב עם גרולי הדור הקרמונים. וסלא לרוץ בדבריהם כלל.
אפילו בהערה בעלמא. הי' ממש נגד טבעו לבמרי.

מי יחן לנו חטורחו, זיעועכי"א.

המצפה לרחמי שמים המרובים,

ישיב' טווי' ר"י ג'ויקט"ו

Rabbi Shiah T. Director
1540 57th Street
Brooklyn, N Y 11219
718 435-2269

בענין דרך הלימוד

בס"ר אור ליום ב' פ" וירא חס"ס

טע"כ הרהגה"מ כהן לאל עליון ר' חיים לייב כ"ץ נ"י אב"ר ור"מ
ק"ק בארא פארק
אחרשה"ס באה"ר ליראי ה' ולחושבני שמו,

רצוני לעורר מע"כ מה שקבלהי מאחר המיותר מגאוני הרור
טרור העבר זצ"ל, שאם אחר אינו יודע כל התורה כולה בענין שהוא
עוסק, היינו כל הראשונים והאחרונים, אינו מבין הענין. ובספרו
שהרפ"ס, הביא כל רברי הפוסקים, אף אחר שכתב בענין לא השמיט.
אם כי כתב הרבה פעמים רק עי"ש ולא העיר עמש"כ מ"מ הזכירו.
וזו ררך הנכונה.

מי שאינו עושה כן וראי יבשיל הרבים בפסקים מזוייפים הימן
זה"ק. ומרן הגרמ"פ זצ"ל כתב מפורש שאין לסמוך עליו בשום דבר
ער ש'ברר הרבר לעצמו. כי הוא רק מלמד ההלכה כפי הבנתו. וכתב
מפורש שהרבה ספרי הראשונים והאחרונים בחשובתם לא הי' לפניו ולא ראה
אוחס מעולם. (עיין אברוה משה חלק ח' חלק יורה דעת סימן ל"ח ובהקדמה
לספרו אגרות משה.)

לכן רב ביק ששלת חזרה ספרים ששלחתי לו בענין עירובין. שלא הי'
נמצאים. ער שנרפסו על ידי בס"ד. ווראי לא למד אוחס. אינו מבין כלום
בהענין. מי שאינו מחשב רברי גדולי הדורות אין לסמוך עליו בשום דבר.
הכי חכס הוא יותר מגדולי הרור לפני ק' שנים. שאינו מעיין ברבריהם.
ובנו הולך בדרכו. והחיר בט של בעל שהתנא תנאי מפורש. ואשתו עברה
על התנאי. ומכואר בשו"ח עין יצחק להגאון ר"י אלחנן זצ"ל שהגט בסל.
סביסול תנאים בשעת נתינת הגט אינו על תנאי מפורש. וכשאמרו לו שרי"א
זצ"ל פוסל גט כזו. השיב שרבריו אינו כלום והגט כשר. רבר זה שמעתי
מהבעל שנחן גט על תנאי. ועוררו על הנ"ל. והשיב הרב ביק שיש לו קבלה
מאביו שאין לעיין בספרים בשעת הרין תורה. וחטל!
הרי פוסק כפי הבנתו העקומה כאיסור אשת איש התמורים. מבלי להשגיח
על דברי גדולי הדורות. האשה התחתנה והולירה ממזרים על פי מסק דינו.
הבן בזה מטי אנו מדברים.

3 ע"פ ט'
י"א י"א ט"ו ה"ו זיועקטאו

הערות על מכתבו של הרב משה בייק נדפס בתורת תיקוני עירובין
בס"ד יוס"ג ס"א בראשיה ברא הש"ס

טע"כ הרהגה"מ עוסק בעבה"ק להקים שכינחא מפרא ר' חיים לייב כ"ץ
שליט"א אב"ר ור"מ בכרוקלין,
אחדשה"ס באה"ר,

אנו מצרפים בזה קונטרסים שעזרני הי"ח להוציא לאור בחסרו הגרול
בענין תיקון עירובין. וכן חלק ג' "תורת תיקוני עירובין" נדפס השמ"א
עם תשובות גדולי הרבנים. והערות על דבריהם שעזרני הי"ח להעיר בחסרו
הגדול. וכן בדף כ"א תשובה בכחב ירו של הרב בייק.

ורצוניני לעמוד על דבריו כאן. כי בחוברת ספני כבודו. לא הדפסתי
דברים דלקמן.

ראשיה, כתב שאין כאן כתובה לא כח אוסרים ולא כח מחירין אלא הלכות
טבוארות שנו כאן עכ"ל.

הכי לא ידע, ראש וער לתיקון עירובין הי' הגאון מהר"י שטייף
זצ"ל שהי' מגדולי הפוסקים לפני ס' שנים. וכתב מפורש יותר לתיקון עירו.
הכי כל גדולי הדורות מובאים כספר תורת תיקון עירובין, שהי' נמצא אז,
שהי' גדולי הפוסקים לפני ק' שנים אינם בכלל כתובה המחירים. הרי כל דברי
רבני זמנינו בטלים ומבוטלים נגדם. ומורעות של אגודת הרבנים כתובים
כלי טעם בטלים נגדם. שהרי ירדו לעומק' של הלכה ובארז כל הפרטים בזה.
ודבריהם מאירות עינים. ומה נ"מ אם כתב כן ו' מגדולי הדור לפני ק'
שנים, ולא הי' תולקים עליהם, ואם נכתב דבר זה מפורש בחומש. הלא תה"ק
מסורה לנו מסיני. וגם דברים נחחדשו במשך הדורות בפלפול ודיבוק חברים
ויצא מזה הלכה ברורה. ג"כ נמטר מסיני. והחולק על יסוד זה הוא
כופר בתורה.

וגם תשובה מהגר"מ סיינסטיין זצ"ל שהי' לפניו כתוב שם מפורש
שדבריו נגד דברי האחרונים ורוב הראשונים. הכי כל אלו אינם כתובת.
ואינם סברות להתיר תיקון עירובין. ורק תלומות רב בייק הם לאמיתה של
תורה. ובניו הנמבזים אוהזים דרכו להרס כל קודש לזייף ולשקר. ולהגיד
דברות של דופי ברבים. והוא רחוס יכפר וכו'.

עוד כתב שם שלכמה פוסקים כל רשות שמצויים בו רבים הוי רה"ר עכ"ל.
והמטיף לבאר פרט זו. הלא ידועים שיטות אלו לכל בר בני רב. ומה קאמר?
הלא אין החלכה כשיטות אלו. ומקום מוקף מחיצות בכרוקלין גם לשיטות
אלו אינה רה"ר.

הוסיף בעולחו וכחב: ישנם שחושב'עצריך שיעברו ס' רבוא בכל רחוב
 אז הוי רה"ר עכ"ל. כאילו זו שיטה רתויה. הרי זו דברי הש"ע סי'
 שמ"ה. שאנו הולכים לאורו בכל דבר.
 והביא ראיה מגמ' עירובין נגד הצ"ע. הכי לא ירע הב"י מראיה זו.
 מ"מ פסק בש"ע כנ"ל. ומה קאמר?
 וכבר הארכתי בזה בקונטרס ר"ב. וגדולי הפוסקים התזיקו בשיטה זו
 כהלכה מסיני. אי"כ מה קאמר? החולק עליו בחולק על השכינה (מין החבי"ף).
 הוסיף בעולחו וקאמר דמתיצות כירי שמים לא הוי מתיצות. והביא מרברי
 הגאון ר"ח עוזר שכ"כ. הדברים מאוד מבהילים. שהרי שם בחשובה כחב
 הגר"ע שיש לסמוך על השיטות דמתיצות כירי שמים הוי מתיצות. וכחב
 שהסכים לזה החזון איש. אם כן מה קאמר? וכן דעת גדולי הפוסקים.

מפני הכלים כהג"ל כחב בסוף החשובה שאסור לתקן עירובין בברוקלין
 רהוי רה"ר ראורייתא. הלא לא גמר ולא סבר ולא ירע לקרא ולהבין דברי
 הפוסקים אשר לפניו שכתבו מפורש היפך ממש"כ. וכחב שקרים בשמם.
 זו פלא! אבל זו מציאות.
 מזה אנו רואים שמי שאינו מודה על האמת ישקר בדברים נגלאים ומפורס'
 בלי בושת פנים. שהרי כחכ מה שכתב להעמיד רבריו הראשוניס במלחמתו נגד
 תיקון עירובין. וממש לא ירע מה קאמרי רבנן. אם כי רבריהם הי' לפניו.
 ועיין אריכות בזה בקונטרס ר"ב מה שהשכתי לו.
 הי"ח ינתינו בדרך האמת. ונזכה לבג"צ בב"א.

המצפה לרחמי שמים המרובים,

יצחק שווייצר
 גירצקא

בענין דרך הלימוד

בס"ד יום א' פ' לך לך ה"ט

לכבוד הרב ביק,
שמעתי שמע"כ מה"ש אודות מי שאינו מודה בעירוב. אם יכולים
לתקן עירוב כשהוא מחנך לזה.
ימחול כבודו לעיין בחסוכות גדולי הדורות המדברים בענין עירובין.
כולם מדברים מזה.
הכי בעיר ווארטא ועוד עירות גדולות לא הי' גרים עם מחללי שבת.
וכ"כ שו"ח חירוש ויצהר שהי' עם מחללי שבת ותיקנו עירוב (סי' ע"ג אות ו'
ע"ש).
ומבוא כמעט בכל חסוכות הרבנים. וכ"כ הגר"ם פיונשטיין בחסוכה
ר"ב כשעירבו יהי' מותר הכי לא ידע שנמצאים כופרים במצות עירוב.
בבקשה ליקח מזמנו היקר לעיין בחסוכה הרבנים. קודם שיצא לרחובות
להראות בורותיו לכל. שהוא בור רק שאינו מבין כלום בהלכות עירובין.
"בל מה נעשה, אביך שלח חזרה ספרים בענין, ששלחתי לו, מבלי לעיין
בהם, על כן אינו יודע מדברי גדולי הדורות בזה, וכתב כספס נגרם,
למע"כ חושב שחכמה לאחוז בדרכי עמי הארץ ושלא לעיין בהלכה. יסורו
ההלכה בנוים על דברי הקדמונים. ולא על הבלים עולט על לבו.
וכבר כתבתי למע"כ שאף אחד לא סחד מה שבנו בחכמה ודעת. רק צועקים
בדחובות כמסוגעים. והכל מתלוצצים מהם.
הכי הוא ואביך וכו' חכמים יוחר מכל גדולי הדורות שעמדו לנו משך 200
שנים. וחושבים שחכמה היא שלא לעיין בדבריהם. הלא טפשוה היא.
מי שאינו הולך בנתיבות החכמה שהורו לנו גדולי הדורות הקדמונים,
ואינו מעמד מכל דבר היוצא מפייהם, הולך בדרך עקום. ובודאי פוסק הלכות
היפך התורה. כי מי יורה לו דרך האמת אם לאו גדולי הדורות האחרונים.
הכי אפשר להבין דבר בראשונים ובגמ' מבלי לעיין בהם.
ובן למד אביך אח בניו, בדרכו, שלא לעיין בדברי חכמי הדורות.
בושה לרבר מזה. אבל זו מציאות. ומסני זה הם מבלבלים העולם בהבליהם.
המצפה לישועה הי' בהרף עין,

יצינו וזרנו ה"ו צדקת או

בענין המוחים נגד היקון עירובין

בס"ד הרב ליונ ג' כ' נח תכ"ס

נע"כ הרב אברהם יהושע ביק, שמעתי שמע"כ ממטיך בעולתו לצעוק נגד מחקני העירוב בבארו פארק. ירוע חרע שאיננו צועק נגד. אלא נגד באון הרור, בעמ"ס שו"ת מהרש"ם, ועוד ספרים ידועים בעולם החורה. מפסקין נחקבלו בכל תפוצות ישראל. לפני מאה שנים. בימי באונים וצדיקים. והחפץ חיים בקש ממנו הסכמה על ספרו ליקומי הלכות על סדר קדשים. ונדפס שם.

וגם הוא צועק נגד בעל המחבר שו"ת הרי בשמים. שהי' מגאוני הרור אז. וגם צועק נגד הגאון בעמ"ס שו"ת חירוט ויצהר. ועוד באונים וצדיקים. שרבויהם להחיר עירובין בנאו יארק נהפרסמו. ונרפסו חשובתם בענין. ואף אחר לא הרס הבנין אשר בנו בחכמה ודעת.

ומפני כזיון תלמידי חכמים גדולי ישראל מרורוח שעברו הי' צריך להחרימו. ולפרסם ברבים עולתו.

גם באון הרור כדור שלפנינו כחכ מפורש שאינו מוחה במחקני העירוב. מפני כבודם של גדולי הרור הקרמונים.

ומהאיסור של אגורת הרבנים אין לדבד. שהרי פעולם לא הי' אסיפה כמו"ם בהלכה לרון באיסור נהפרסם על ירס. אלא פקיר במשרד הוציא איסור. אין זה איסור מאגורת הרבנים. אלא איסור של פקיר במשרד שם. כל איסור בלי טעם אינו כלום. גם אביך לא כתב טעם לשבח. יש הח"י מכהבים ממנו. לא הרס כלל הבנין שכנו גדולי הרורות. לא הזכירם. וכתב כאילו לא הי' בעולם. ולא כתבו חטבות להחיר. החעלם מרבויהם. נאמרו בחכמה ורעת. דברים טא"א לחלוק עליהם.

הבא להרס רברי הקרמונים. צריך להביא ראיות חזקות מחקבלים לחכמי הרור.

ואצ"ו טוניה ק"י זירצקטא

מקורות של מחקני העירוב שנתפרסם שמום

נתפרסם על ידי מהנגרים לתיקון עירובין, בעתונים ובמדועות, שמחקני העירוב בכארא פארק, פירסמו שמום רבנים גדולי תורה, מסכימים לתיקון עירובין בעיירות גדולות שאינם אמיתיים.

על כן באנו בזה לפרסם המקורות שבהם בחכו הרה"ג גדולי ישראל וצ"ל הסבמחם לתיקון עירובין. אלו השמות נתפרסמו במורעה ממחקני העירוב. ואלו רק חלק קטן מהמסכימים לתיקון עירובין בעיירות גדולות. למעשה נמצאים הרבה יותר מאלו הנזכרים.

הגאון בעהמ"ס שו"ת מהרש"ם תשובתו נמצא בספר עירוב והוצאה. נרפס בשנת תרס"ו אורות תיקון העירוב בנאו יארק אז. הספר נרפס עוד הפעם בשנת תשל"ס. הגאון בהמ"ס שו"ת הרי בשמים הגאון ר' ארי' ליכש הלוי הורוויץ אב"ר ק"ק סטאנימלאב, תשובתו בבו"ת הפלא ופלא נרפס שס. ובזמן האחרון בשו"ת הרי בשמים חלק ר' שיצ"ל באה"ק. הגאון ר' משה מייזילש אב"ר ק"ק פרעמישלא תשובתו נרפס בספר עירוב והוצאה. הג"ר נתום ירושלמסקי תשובתו נרפס שס.

הרבני מליכאל תשובתו נרפס בספרו הגדול. וכן בספר תיקון שבת אורות העירוב בעיר אדעס. ובן שס תשובות מהרבה גדולי הרבנים ששמותם לא נזכרו במורעה מועד העירובין בכארא פארק.

הגאון בעהמ"ס תירוש ויצהר. תשובתו אורות עיר נאו יארק נמצא בסימן ס"ח. הגר"י שטייף תשובתו נמצא בשו"ת מהר"י שטייף סימן ס"ח. הגר"י הענקין תשובתו נרפס בהפררס שנת תשכ"א. ובאוצרות ירושלים שנת תשמ"ב ובעוד מקומות.

שמום מגדולי הרבנים מהתאחרות הרבנים שהסכימו לתיקון עירובין כתובים בהמורעה הנ"ל, תשובתם נרפסו בקובץ אוצרות ירושלים שנת תשמ"ב. חלקים רצ"ת וחלק ש"ו. ובעוד מקומות. נתפרסמו אז ג"כ בקונטרס תורת אמת. נרפסו אז 5,000 קונטרסים ונתפרסמו בכל העולם.

שמותם של ועד לתיקון עירובין במאנהאסיין שספרם יותר מה"י. נתפרסמו בשנת תש"כ. ונדפס בהרבה מקומות.

די בזה להראות השקרי' של מחנגדי העירוב. אינם מביישים לפרסם שקר. נכון לדעת! מחנגרים להעירוב לא הביאו אף אתר מגדולי הורדות הקרמונים שמסכימים להם.

גדולי הוררות הקרמונים עמלו בתורה. והוציאו הלכה כרודה. ואין לדחות דבריהם על ידי תחיות מרבני זמנינו. הנותכים איסור בלי טעם. הרי גדולי הוררות האריכו בפלפולים עצומים לבאר הענין. והביאו ראיות ברורות.

האיגוד החרדי
 THE UNION OF ORTHODOX
 OF THE UNITED STATES
 229 EAST 64TH STREET
 NEW YORK

תורה
 התורה
 אנו
 חתומים
 בהוצאת
 ההגונים
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין

האיגוד החרדי
 THE UNION OF ORTHODOX
 OF THE UNITED STATES
 229 EAST 64TH STREET
 NEW YORK

דעת תורה

בהתאם
 התורה
 אנו
 חתומים
 בהוצאת
 ההגונים
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין

Eighteen years ago a small dissident group attempted to impose its eruv on Boro Park. The following declaration was issued in response by the leading Rabbonim of the time:

"We, the undersigned Rabbonim of Boro Park, publicly declare that we have never agreed to an eruv in our neighborhood, as some have falsely represented it in the newspapers. We therefore appeal to all Jews who live in Boro Park that they dare not carry in the city streets, just as before. No one may rely on that "eruv". In the merit of Shmiras Shabbos, may the Geulah Shelaimah come quickly."

Signed, 18th Teves 5741

ישראל בן הלווי ראשונברג
 אב"ד דקוניא התישבותי ת"י

יהושע שלמה הלברשטאם
 אב"ד קונסט

הק"מ שמואל טייטלבוים
 אב"ד קונסט

A NEW ATTEMPT TO FRAUD THE G-D FEARING TORAH COMMUNITY IS NOW UNDERWAY.

Armed with a barrage of notices claiming a long list of famous "Rabbonim matirim" (almost all — if not all — are fabricated), and appealing to the desire for convenience and comfort, this new group is again out to mislead the public.

Once more our leading Rabbonim have met and issued this declaration:

DA'AS TORAH OF THE RABBONIM OF OUR CITY

At an assembly of Rabbonim that took place on Tuesday, Parshas Lech Lecha, of the year 5760, the projected eruv in our neighborhood, Boro Park, was discussed.

It was agreed that since the Rabbonim Hageonim of the past generation z"l and lehavdil, those living with us, may they be well, have decided that no eruv is to be constructed, we may certainly not depart from their words.

In the merit of Shmiras Shabbos, may we all merit the complete redemption, soon in our days.

אנו
 חתומים
 בהוצאת
 ההגונים
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין
 נבדוק
 את
 ענין

מכתב עזר מרוב הנהיג מוהר"ר חיים יהודה כ"ץ שליט"א אבר"ק ור"ם סעודארהעלי

בענין הפיקוח ונתיצות העירוב בשכונתנו

בעקשיות, רבני לדתיע כשער כח רבים לכל שכונת, שהעירוב הנעשה פה פכירות משמעותית, נעשה בפיקוחו והמשפחות יודע עם כ"ד רבנים נאונים תורקים כעלי הוראה מוסרנים שליט"א (אשר ביחס סיבה איא לפני שסחם לפח שיה) והרססכסח שאר רבני תושבי מקום הנדון, הדתה רבנים מתושבי עירנו י"ז - וכן נרמנה פאנעו משגיח חמודי שיעמקו על העירוב המדיים כמדרך.

הגם שחילוח מעולם לא נורקקתי לשום השגחה חזוניה הרסכסה המלצה (חן פדחתה של רב על מי קאטו), עכ"ז לגדול יקר ערך חשיבות מצוה רבה הנדוןין שססור נפשם עלה כל רכותיו נווי נפש דל יעוקב", מעש כל מיני מצדק והשחולת שדדי עירוב בכל עיר ועיר גדול וקטן בכל הפתוח ישראל ולא חששו לשום פנים וסכה למען, ושמנו בה כמראא שלל רב, וכמו שאנו אומרים שמונים לשמור ולעירב עירובו, וע"ז סי' ארחת לום שלמה לדי תורק משמאלי ול הדי סמכ ע"ם (מפת תורק, לאור שכבר די שם אב"ד ל"ג שנים) וז"ל, עלהה בידו משה לזקן עירוב פה בקדלעו ברמטה רבה ונקשר סוף, ועלה מעיקו כי הכונה בעירוב כח האר"ל שהוא לזמקן הדין ע"ז ר"ז ט"ו ועם העירוב נאמץ סוף מוח של חסנים עכ"ל.

כי הוא מצוה מדברי טופרים כמ"ש רבני החו"ס סי' צ"ט, וטרד וסי' וסמיה שלא להכשיל בחלול שיק כדועקים ובלא יודקים אלפי פעמים כשהו, (יש ורבים תפנים אבל כללה מ"א ואין היתם סבור כמ"ש, מ"ג כ"ל שבעה כמ"ס וחד ע"דים, מ"ך וחכשני ור"ם וחכשני מפתוח, ומספחת אף וסלת קב מדעקור, כמחורים מדינים וסוד ובמלם לברת, שדי סאל כ"ר, רמיה לזקן עם מס כשענות אחי המכילה וכל"כ רמיה).

ובנואר בפקח גדול כח השמעת מצוה זו לקדש הסקום שבו נעשה (כמ"ש חר"ו בשם הא"י) ה"ך כש"ר המצוח פ' כשלת ודקסנת פתוח אשא כשם פי א"י, ובמ"ס כח אר"ן בליקסום ר"ה מצוה דה"ך כשם בעקש"ם ה"ך פדוח הסקום ס"סום תש"ך אר"ן (חכק"ן ב') ור"ם ר"ח וכו'ה עירובין מקוואות, ע"ז ור"ם א"ל תש"ך ותיאטר האר"ן, עכ"ל. וע"ז כרסכסח ודיק הדיק ור"ל על מי נודלת רבני ישראל מעירוב, סכסכ סמ"ר ה' מדעקש"ם ע"ז ר"ם א"ל ו"ם האר"ם תורנים מ"ך שעי"ן לישראל, ודיעו שחמה כשהו משר"ב ד"ל, ושד"ר עירובין מנה וסקה כשהו, וע"ז יודע וקסום האר"ן, ר"ש ל"ג כ"ז ששנים ויש הדיק ד"ר אל הנם וס"ר אלוים ששן ישראל כ"ז ו"ל ש"י ד"ל א"י אין ככ"ג וס"ל א"ל ק"ש מל"ס כ"ד א"ם שישעו ארבע, ע"ז כשהו כ"ל לשון ח"ל בשם רש"י ור"י ש"ה מל"ס א"ר, ו"ל ור"ם כלשהו ה"ך א"י אין ככ"ג א"ל וס"ל ק"י"א שס"ז - וסוקין שדחה סקה עירובין כ"ד א"ם שישעו ארבע עכ"ל.)

ובדיוקן גדול המכשלה שיש בעיה ע"י שגפון לעשות צוה"ם כל יודד לנו לבין שכנו כל הוראה חכ"ם, שדחה מ"ם מפוליס לבמ"י - ע"כ יסאחי ח"ן לעדדי ונעמחי להצנחת העסקים החשובים בני תורה ודיא אלקים ה"י העסקים במצוה זו במיזור והגם וסאום המג"ם, לשקם ולשקם סראוי ובכ"ן לכברו שבו י"ז.

ובכלל ע"ן תיקון עירובין פה, ידעו לכל שר"י כה קצת חילוק דיעות, שדחה רבנים נא"י המכ"ס לעשות עירוב בכל העיר, וכתובים ב"ק אאמ"ר ה"ר"ז מסאמבאסאנה"ל וז"ל, כעל הוראה מוכרח מדור הישן, וא"י אמנם שר"י רבנים נא"י מאותם שאנו סמוכים על הוראתם, שלא רצו לעשות עירוב (מאדם הדוע לום שלא ג"ל לו סכס"ך), וראינו ושמענו דיעות חלוקות הוראים כמחורים, וכל"א אומר כה הסבר שרונ"ו זה ב"ה זה כ"ב, וטראה פשום שלא מרבת שדחיקו בה ל"סוד מצד הדין, אלא שלפי הסקום הסק"ן והסכ"ן באותן השנים ע"י"ן לא ה"י שעת הכושר ל"ך לעשותו כחיקונו - אמנם כהיום שנתחברו כעלי הוראה יודע עם עסקים כמורים וסדרנו עירוב מועקן כהיום כמו כל העירובין שנעשו מקדמת רמ"א בכל ע"י ישראל (וסמלא כ"ד י"ז פה עשות עירובין בכל פנה ופנה וכל זה וכו'ה לעשות) י"ל כל נפש היסה לספקן עלה כעין כל העירובין שנעשו לפנינו מקדמת רמ"א כ"ל ע"י ישראל. (הנהגתם על הוראת תענת חכמים ל"סודר שלא לשלל מקדמו וטרה מדידות נודלת או קטוח משענות ה"ך וכל"כ יסדשו לזנוג כמנהג וס"א ע"ל"ם כ"ס"א מ"כ).

ועתה אחי רבני שמונו כ"י ועצנו את הש"ך כל שום מפעה ומכשול, מנחת שלום תלחה והשקם וכמ"ס, אין מ"ך ואין יסאחי ואין צוהה ברומכותנו, כי תרות ר"ה הא מעקבם, וס"לה הוא שדחה שנגצל מכל עקתן כש"ן, ואל תוך כתיבים לזניה בר"ה, וסכה כמותרה לנאל באולה שלמה ככ"א.

הב"ר יקרא וס"ן וס"א ובשלת והם י"ם עש"ך לסדר לשון אס"ר י"ה. את מ"ז אמת כעו אר"י וס"סו ח"ך ר"י, י"ם מוסקן ש"ח הסכ"ח סאוד"ר ל"ך

ה"ך חיים יהודה כ"ץ
אב"ד ור"ם וק"ק ערוח סעודארהעלי

Rabbi Shiah T. Director
1540 57th Street
Brooklyn, N Y 11219
718 435-2269

בס"ד יום ב' פ" חיי טרה
הש"ס סדרה: הצליח דרכי

Editors
Yated Ne'eman
53 Olympia Lane
Monsey, N Y 10952

Gentlemen:

Please be advised leading poskim of our generation, many who are authors of famous works on Jewish Law, are not "a small dissident group", approving eruv in Brooklyn. As stated in advertisement, on page 25, in the October 29th edition of Yated Ne'eman.

Their letters approving establishing an eruv in Brooklyn, were published in a prestigious Torah Journal, in the Holy City of Jerusalem. Five thousand copies were distributed.

These letters were forwarded to you. They total nineteen.

Many other leading scholars of our generation approved of establishing an eruv in Brooklyn. However, they did not write a letter stating their approval.

One of them is Rabbi Chaim Leib Katz. Who is a known posek in Brooklyn. He supervises the Brooklyn eruv.

Recently, Rabbi Tuvia Goldstein, a leading Rosh Veshiva, and posek, in Brooklyn, expressed his approval for establishing an eruv in Brooklyn. He stated this in a public lecture in his yeshiva. He also stated his ruling to many who asked him.

Rabbi Goldstein is a talmid of Reb Moshe Feinstein of blessed memory. He stated in his lecture that he discussed this matter with Reb Moshe many times. Reb Moshe was not against establishing an eruv in Brooklyn.

Other leading rabbonim in Brooklyn have also expressed their approval of an eruv in Brooklyn. Among them, three rabbonim, of the three Belzer Botei Midrashim, in Boro Park.

Many who signed the declaration against eruvim, published in Yated Ne'eman, have publicly declared their signatures invalid. Others, do not have the stature to argue with older rabbonim. Who are prestigious and eminent scholars. Many are authors of prodigious and monumental works on Jewish law. Who are, recognized, leading poskim, in our generation.

"A small dissident group" are those against establishment of an eruv in Brooklyn. They are not leading poskim. Nor are they reliable. Because, they publish, and state, lies.

They published names of only six rabbonim from the previous generation who were against establishing an eruv. There were many more rabbonim living in Brooklyn who approved establishment of an eruv.

They were aware of their letters of approval. Yet they published a lie. These letters were forwarded to you.
Nevertheless, let us examine the reliability of these six

signatures. Rabbi Moshe Teitelbaum, the Satmar Rebbi, regrets that he signed this document. When recently asked to sign against establishing an eruv. He refused.

Rabbi Roth, who was the dyan of Satmar in the year 5741, signed, because he did not want to go against the Rov of the Satmar community. He recently expressed his approval for establishment of an eruv.

The Bovover Rebbi, with all due respect, is not a posek in the Jewish community. He signed under pressure from those opposing the eruv. But, not for any valid reason.

Rabbi Moshe Bick, in a letter written to the undersigned, in the year 5740, stated reasons for not establishing an eruv. He feels one should follow rulings not stated in the Shulchan Aurach. In his letter he argues with rulings of the Shulchan Aurach. (His letter was published by the undersigned.)

Fine! He, his children, and grandchildren, can follow these rulings. However, the general public, have no obligation to follow them. Rulings of the Shulchan Aurach are binding for the general public.

More, so, it is well known. When one follows rulings of the Shulchan Aurach, he follows the rulings of two hundred noted scholars in his generation (Chidah). Rabbi Chiam Pilagi states in his famous work, Kol Hachaim, when one argues with rulings of the Shulchan Aurach, it's like arguing with the Almighty.

Sincerely,

Shmuel V. Director

107

Rabbi Shiah T. Director
1540- 57th Street
Brooklyn, N Y 11219
718 435-2269
Cheshvan 5760

HAMODIA

5015 16th Ave
Brooklyn, N Y 11204

Gentlemen:

In a letter sent to you the beginning of this week, it was stated that Rabbi Chaim Leib Katz, did not write a letter expressing his approval for the eruv in Boro Park. However, later in the week his letter of approval was published. Enclosed is copy of his letter.

One letter, explaining clear logical reasons, for a position on Jewish law, is worth more than one thousand signatures, without reason. However, in reality, more letters of approval were written by illustrious sages of our generation, and of the previous generation. These letters were forwarded to you. Complete volumes have been published with detailed discourses, and letters, from leading sages who lived one hundred years ago, permitting making eruv in New York, and other large cities.

Please be advised. No one, except Reb Moshe Feinstein, of blessed memory, published reasons for not establishing an eruv in Boro Park. He, however, states openly: he does not protest against those who make eruv. They can make eruv if they wish.

In his published letter, directed to rabbonim from Flatbush (Igras Moshe Part 4 Simin 87), he states openly: his ruling is not absolute. Because, his opinion was not accepted by the Achronim. Therefore, he did not issue a clear ruling forbidding making an eruv, when they asked him about it.

Had these rabbonim asked him if one can eat pork, or cook on Shabbos, he would have stated it is forbidden. However, this is not the case concerning eruv.

Because, his opinion, is a ruling against the Achronim and the Shulchan Arach. He states this clearly. This is obvious to anyone who has studied this subject.

Nevertheless, a group of gangsters, ignorant of Jewish law, for no logical reason, and against the absolute ruling of Reb Moshe Feinstein, of

blessed memory, that one must not protest, are fighting against establishing an eruv.

Signatures on documents, without stating a reason, have no value whatsoever. When one has an opinion, on a matter of Jewish law, he must state his reasons, and present them to scholars of the generation for review.

No one has done this. Therefore, their opinions on this matter are erroneous, inaccurate, incorrect and a sham.

They have resorted to equivocate, open lies, and pressure, to impress their false views. Example, is spurious advertisement placed in your newspaper, and leaflets distributed in Boro Park, stating lies, and signatures of rabbonim, who later stated publicly that their signatures are invalid.

May the Almighty have mercy on His holy people,

Shmuel T. Director

שלום קרויז

אב"ד דק"ק אדווארי

מח"ס שירת רבי שלום רח"ו ושרא ספרים ערה"ת וסניגית
יו"ר התאחדות הרבנים דאר"ח וקאנרא

בס"ד, יום ד' לסדר 'כן תעשה' י"ו מרחשון תש"ס לפ"ק.

הריני מסכים להצעת ידידי הרה"צ ר' חיים יודא כ"ץ שליט"א אברק"ק סערדאהעל, לייסד וועד רבנים לפקח על בשורות העירובין בברוקלין. ולמען המצוה הגדולה הריני מוכן לצרף עצמי לכך, כרי שהעירובין יהי עשויין כתיקון ח"ל, כפי שהודו לנו רבותינו הקדושים ולהציל עי"ז אלפים מישראל מחילול שבת קדש. מצו"ב מה שכתבתי בענין נחוץ זה.

הנה ידוע דאפילו מי שגודר שלא להוציא כלל בשבת, מ"מ יוכל להיות ששבת בבגדו איזה דבר והוציא בשבת, עיין שר"ח דברי חיים ח"ב א"ח סי' ל"ג, ועיין בשו"ת רעק"א ס"ח ובספר הבתים הלכות שבת שערי איסור התצאה שערי ט"ו או"ח כ"ג, שיש בשכחה איסור מן התורה. ועל הדרך להוציא עי"ז קמנים יש הרבה גדולים שלא הסכימו לה, עיין תשובות מר"ם שיק א"ח קע"ג, רעק"א סמ"י, תת"ט-ה"ו סי' י"ג, מרדכי"א א"ח ספ"ד.

גם מבטלים כזה עונג שבת, כי הנשים צריכים להיות סגורים בביתם ולהשגיח על הילדים, ומצות עונג שבת היא הלכה למשה מסיני כמ"ש היראים. אבל השמן מעכב כי צר לו שלא יחללו שבת. ובפרט שע"ז כמה אנשים בחברה הצלה יצלו מחילול שבת, לכן נתעכב חיקון העירוב עד כה.

והנה כבר דברתי כמה פעמים בענין זה עם ידידי כ"ק ארמו"ד מסאמפאר שליט"א, ואמר לי שרוצה מאוד לעשות עירוב בויליאמסבורג, ובפרט שקונו הנה"ק בעל ייטב לב י"ע השתוקק לה מאד, ואמר שענין העירוב טרומז בפרשה וישלח (בפסוק ויבא יעקב שלם ויהן אח פני העוד וגו'), ומקובל שמתן דייטב לב הבטיח עוה"ב למי שיעשה העירוב, ולאחר שנסתלק עשה הגניד החסיד ר' משה ארי' פריינד ד"ל את העירוב בסניגית. וכ"ק ארמו"ד שליט"א הבטיח לי שכאשר יוגבר העירוב יסע עמי בכל וויליאמסבורג. לדאותו. וכמה ישועות גדולות אפשר להושע בזכות מצוה זו כידוע מהנה"ק משנאחז ז"ע. (עי' לקסי דברי יחזקאל החדש, דף קמ"א).

וכן שמעתי מידידי הרב יוסף אשכנזי שליט"א, שכאשר שמע כ"ק ארמו"ד הנה"ק רבינו זצ"ל שרוצים לעשות עירוב בוומסב"ג נתן מיד סיוע להוצאות העירוב, ובידך שיהי בהצלחה. וכן הסכימו או הגדולים שכבודיני שהיו עמנו אז, כמו הגאון מסאמפאר זצ"ל, הגאון משמשאקעווע זצ"ל הגאון משארמאש זצ"ל, הגאון מסאמבאטהעלי זצ"ל, הגאון מאראד זצ"ל, הדיין מויען זצ"ל, ולהבחי"ה הגאון ר' אפרים פישל הערשקאוויטש שליט"א הרב מהאלין, ועוד הרבה רבנים גדולים שעודרו וזרו לעשות ולגמור העירוב, ולמצוה גדולה יחשב במבואר בתשובות הראשונים, ולא הי' אחד מהם שחששו שלא לעשות העירוב מחמת חשש רדי"ד, כי קי"ל דאין בזמן הזה דין רשות הרבים.

הנה שמעתי מכמה אנשים להיפך ברעת רבינו, ולכן מתרשלים היום בעשיית העירוב. אמנם נתיישב לי הדבר לאמתו, והנה ראיתי מכתב שכתב מו"צ אחד ששמע שכשעשו עירוב מביתו של מן ז"ע מבעדפארד, ראם, עד הבהמ"ד ראדני, לא היה נראה לרבינו, וכן כשתחיד רבינו פעם אחד לעשות עירוב בהפראושקעס להסוכה הגדולה, אמר הדהיתר שנתן הוא רק על פעם אחת. ופשוט שאם הי' בעשיית עירוב איזה איסור ח"ו, רבינו לא היה מתיר אף על שבת אחת.

מתוך עובדות אלו נתיישב לי דעת רבינו, שלא היה נוחא לי שיעשה כל אחד לעצמו עירוב על רחוב אחר, כי מזה יבוא מכשולים, שיצאו חוץ להרחוב וכ"א יעשה לעצמו עירוב שלא כדין ויתוהה מכשול, אבל לעשות עירוב לכל העיר כמו שנתנו ככל קהלות קדושות ע"י מורי הוראות מוכהקים כדאי הי' נוחא לי, כמו שגילה דעתו כשנתן סיוע שיש בו ממש לעשיית העירוב, כפי שהעיד הרב ר' יוסף אשכנזי שליט"א וזה ברור, כי הרי לא פליג רבינו על כל הגאונים שכרוות שלפנינו והראשונים וח"ל, שמצוה לעשות עירוב, כמבואר בהגהת הרא"ש עירובין ס"ז, דמצוה גדולה לחקן עירוב.

ומכל הרבנים הג"ל יש תחת ידי כיהרים באריכות גדולה ולא רק התחממות לבד, ובשמתה רבה הם מסכימים ומורים לעשות כן בעירנו עירוב. ולמותר להאריך כי הרבנים ידועים לכל. ידוע בשם הבעש"ט זי"ע הרמו בוע"ם תצער ארץ - וע"ם ר"ח זכיה, עירוב, ס'קואות. וזה גורם התקרבות הגאולה, לכן השמן מעכב.

וכדי לגמור המצוה הגדולה של עשיית העירוב, אבקש את כל הרבנים שיחממו על זה ואו אשתדל בכל כוחי להשלים עשיית העירוב ע"י רבנים גאונים בהשגחה יתירה מידי שבוע בשבוע ע"י בעל הוראה מובהק, ויעשו העירוב על חדך היותר טוב ומעיל, וכדאי כל אחד יתאמץ לתקן ולא לקלקל כמ"ש בגמרא ביצה, דמי שאינו מתקן עירוב, לקלקל הוא בא כמ"ש רש"י שם (ביצה ס"ז ע"ב), ועיין עירובין דף ס"ח ע"ב איבא רבנן ואין עירוב וכו'. ועיין תשב"ץ ח"ב סימן ל"ז, זכות גיור למתקן העירוב. ועיין ש"ע אר"ח סימן שצ"ה, וסימן שס"ז סעיף י"ג מצוה לחזור אחר עירובי הצידות.

ואין לתש להחמיר שלא לעשות עירוב מטעם הכאן יש רשות הרבים דאורייתא, דרוב הפוסקים ס"ל ראין כאן רשות הרבים, דבעינן שהיו ודרכים מפולשים משער לשער, וכאן אין הרחובות מפולשים כמ"ש הגאון ר' יונתן שפירין בתשובה סימן ס"ח. וכך שמעתי באסיפת הרבנים אצל ההתאחדות הרבנים מהגאון מפאפא זצ"ל, שתמה למה לא יעשו עירוב בווממב"ג. ויש עוד הרבה מעמים דאין כאן הה"ר, עיין בתשובת בית אפרים ובשורת מהרש"ם, שהנעסעים בעגלות או נקארם אין מצטרפין לס' ריבא בוקעים, וכל שאין בוקעים ברגל על הקרקע לא הי' הה"ר לכ"ע וכ"ד הראשונים ורוב אחרונים.

ועיין בשו"ת אבני נור, דהמתקש ומונע מלהעמיד עירוב, הוא מחמיא את הרבים ועתידי ליתן את הדין, וזה הי' שימת רוב הגאונים מדור הקודם. ואדרכה יש כמה ראשונים ראפילו הה"ר גמור מהני לעשות העירוב ע"י צורת הפתח. חוכר אני מעשה שהי' כהי רבינו הגה"ק זצוק"ל אשר רב גיור אחד יצא לאסור לשלמל לנשים כל מיני הכשישים בשבת, מטעם דיש כאן רשות הרבים ואסור לשלמל כל עירוב, וצוה רבינו לעשות אסיפה עם כמה גדולים, וכפי שאני זוכר היו שם הגאון מקאפיש ז"ל, שסאפראן ז"ל, מקראסנע ז"ל, ועוד כמה גדולי אפי הרבנים, וקראו את הרב האוסר מטעם הה"ר, תצוהו שיחזור מפסקו כי אין לנו הה"ר דאורייתא, ומותר להנשים לצאת בתכשיטין, ואחר שפלפלו עמו בהדין, התחרט והסכים שאין לנו כאן הה"ר דאורייתא, ויש להאריך בזה הרבה.

אבל נראה עיקר דעת הגאונים מדורות הקודמים שיש לעשות עירוב גם כאן, וכן היו דעת הרבנים שכדור הקודם, וכן היא דעת מרן רבינו הגה"ק זצוק"ל כנ"ל, ולכן לדעתי העני' חייב כל רב ואב"ד לעודד לקיים עשיית העירוב ולא להתקש ולחלוק על כל הגדולים, כי חושש אני מאוד שהחולקים על עשיית העירוב כאן, בא ח"ו מכה היצד שלא נוחא לי להציל אלפים מישראל שלא יחללו השבת קודש. ובאות שמירת שבת נוכח לקרב הגאולה שלימה כב"א.

הק' שלום קרויז
אבד"ק אדווארי

מכתב לגדול אחד אודות דין רשות הרבים בניו יארק וברוקלין
במדינת אמריקא (ארצות הברית)

(סימן תנ"ד) בס"ד אור ליום ה' לסדר שמעו דבר ה' תש"מ.
לכבוד מו"ר הרה"ג המפורסם בכל קצוי תבל ידאת ה' אוצרו ר' . . . . .
שליט"א בהמ"ח ספר . . . ח"ח ועוד ספרים יקרים המפורסמים בכל
העולם.

לבטח כבר קבל כבודו ספר „תודת תיקוני עירובין שבזמן הזה“ ליקוט
מתשובות גדולי הדורות בענין תיקוני עירובין בעיירות גדולות, ששלחתי
לו לפני זמן.

לכן באתי בזה לעוררו על מש"כ בספרו הנכבד . . . דבניו יורק וברוקלין יש
להסתפק לרשות הרבים דאורייתא. הלא כל המסיכים (שם בספר „תורת“
וכו') שכתבו אודות עיר ניו יורק, לא חשבו לזה. וטעמם מפני שיש מחיצה
שמקפת כל העיר. היינו מחיצת הים שהסככת הפוסקים הנידון כמחיצה כמו שפלטו
הם. וכן מחיצה גמורה שנעשה על ידי אדם, כמעט בכל השטח, שמקפת כל העיר.
וכזה אין ספק דהיי מחיצה גמורה כן התורה כפי שטות לשון הגמ' שבת (דף
ו') וכמ"כ השי"ע (סי' סמ"ה). אכן הוא הדין לברוקלין שיש לה מחיצה שמקפת
אותה מג' רוחות ועוד, הן בחיצות הים ומחיצה שנעשה ע"י אדם. וכבר פסקו
הגאון רח"ע, החזון איש ועוד כהרה"ג דעיר ווילנא להתיר תיקון עירובין בעיר
פרו כטעם הנ"ל, דאינה רה"ר דאורייתא. דבריהם מובאים בספר השם.

ומש"כ כבודו בתשובתו הם: „וכי זה יבא להקל באיסור שקילה מה שלא היקל
הגדול הדור וכן וירדב ביישיבה“ וכן הם: „לא יתכן לפסוק איפכא
באיסור שקילה כהפסק הדור בעל אגרות מזה שמפורסם לבעל כוחא דהיתרא“,
הלא כבר דנו בשיאלה זו גדולי הדורות כדורות הקודמים ופסקו להתיר כדלעיל.
וכמ"כ באג"מ סי' קל"ט וק"כ הוא היסד מהפסק הלכה של השי"ע שם דמחיצה
גמורה שנעשה ע"י אדם היא מחיצה כן התורה, וכבר דנו בדבריו גדולי הדורות
ולא חשבו למש"כ הם. מש"כ באג"מ שם הלדעת הרשב"א ועוד פוסקים אפילו
מחיצות גמורות לא מהני לפטליא, כבר פירש החיי אדם (כלל מ"ט אות ב'
בבבכת אדם) דהרשב"א מיירי במדינה המוקפת חומה כמו ארץ הגר והרשב"א
סבר לשיטתו דצריך להיות רואה עצמו בתוך המחיצות (דיטב"א עירובין כ"ב)
אבל מחיצת העיר מהני, וכתב הם בני"א דזה לא נמצא בשום פוסק דלא מהני
מחיצת העיר. וברשב"א כתב כסורא „דלתות הבדינה נעלות“. ובסו"ת בית
אפרים (סי' כ"ו) מבואר דכוונת הרשב"א היא דלא מהני דלתות — הנעלות
בלילה להתיר טלטול ביום כשהם פתוחות. וזה ג"כ כמעט כסורא ברשב"א שכתב:
„דלתות הבדינה ננעלות בלילה“ ולכה לא כתב דלתות הנעלות כסדר בין ביום
ובין בלילה דלא כדגו להתיר הטלטול בתוך העיר אלא צ"ל כנ"ל. ואפילו ננית
כפירושו של בעה"מ שו"ת אג"מ בדברי הרשב"א (וכן מהמע קצת מדברי הח"צ
סי' ל"ו) כובא בבה"ט סי' סמ"ה אות ו'), מ"מ אין ההלכה כדברי הרשב"א
וכלעיל. ובעל האג"מ (סוף סי' קל"ט) כתב רק „בהראוי להחמיר“. וכל הפוסקים
לא חשבו לחומרה זו כדלעיל. וכמ"מ שישט אין כאן חשש רה"ר דאורייתא.

ומה שכתב עוד בתשובה הם ובסימן ק"מ, דבריו ג"כ אינם מוסכמים להלכה
המבואר בשי"ע ולהסככת הפוסקים, ושישט הוא לכל מעיין. וכן כתב הם

סברה

סברה מרעת עצמו, דאם מתירים לחקן עירובין במאנהעטען צדיקים לחקן עירובין ג"כ בברוקלין הסמוך לה ילא יבא להקל באיסור סלטול בברוקלין, ומטעם זה כתב שלא עירבו בירושלים יהיו באים ליהם מהרבה מקומות ויבא קלקול מזה, והרי זה היסך מדברי התוספות וכל הראשונים שכתבו מפורש שהי' עירוב בירושלים (תוס' ספחים דף ס"ו ר"ה תוחב לו בצמרו וב"מ נ"ג ר"ה הנפל ועוד ואכמ"ל), ויהי' מה שיהי' הלא רבר זה לא נזכר להלכה כיהום מקום לא בש"ע ולא מאחרונים. ויהי' להעיד עמ"כ הם ס' קל"ח ג"כ אאכמ"ל, הלא הוי צה"פ).

ויש לעודר כבודו על מ"כ בספרו הנכבד . . . אודות עיר טורונטו במדינת קנאדא, הרי טורונטו מוקפת ים ונהרות מג' צדדים וי"ל שדינה כנ"ל.

דברי ההכבדו כערכו הרם, עבד לעבדי ה' באמת

ישעיהו טוביה הלוי דירעקטאר

בעהמ"ח ספר לקוטי סל, ומו"ל, לפידי א"ה הת"ר ר"ח

תשלב אוצרות — חלק רמ"ו — ירושלים

בענין הרה"ר שרבים בוקעין בו אי הנוסעים במכוניות

נחשבים בכלל בוקעין

(סימן ד"ש) בס"ד יום א' לסדר, אמור אל הכהנים, תשל"ט.

לכבוד מורו"ד הרה"ג ר' בנימין זילבאר שליט"א.

...עיינתי במש"כ בא"נ ח"ו (פי ע'), מה שהקשה כת"ר שם: ,ראם בוקעין ע"י הנמצאים באיזה רשות ובוקעין בו ע"י הרה"י למה לא מקרי בוקעין בו רבים? (וכנראה שזה סברת האגרות משה בסימן קל"ט וכ"כ הערוך השלחן ס' שמ"ה סע' כ"ו), מ"מ נראה שטוט דלא מקרי בוקעין בו רבים מפני שהרבים אינם ברשות הרבים, שהם ברשות אהרת לגמרי, ומה שהם ברשות אחרת, הוי כמו שהם במקום אחר לגמרי, ומצד ההלכה היושב ברשות היחיד הוי כמו מי שיושב בעיר אחרת ובמקום אחר, ואין לו סום שייכות כלל לרה"ר, שהוא כעת מציאות נפרדת לגמרי ממקום רה"ר, ומצד ההלכה יש לו שייכות לרה"ר כמו מי שגר באספמיא שאין לו סום שייכות לרה"ר באמאריקה, שהרי הוא במקום אחר, כן גלפס"ד לבאר, (ועיין ידועות מלכו ס' כ"ו כ"ז).

ונשאר רק לבאר אם מחיצה הנע ונר הוי מחיצה, ועל זה י"ל דהוי מחיצה גמורה ע"פ מש"כ בשו"ת בנין עולם סימן ר"ג, וע"פ מש"כ תוס' בענין כוורת (בבב דף ח') דמקום רה"י הוי רה"י, עיין בבנין עולם הם שהקשה מדין אוהל זרוק ולא הוי אוהל והארץ לבאר ענין זה ומטיק ראפילו בעת הנחתו הוי אוהל זרוק, (ובלא כדברי המשנה למלך פ"א כה"ל טומאת מת רמחלק בין אוהל הנגדר על הארץ ובין אוהל זרוק הפורה באויר או כהנ"א ע"ג כהמה) ומחלק הם בין דין טומאה ליהאר דיני התורה התלויים באוהל כגון בשבת וכרומה וא"ש הך זרוק כוורת, וע"ה מה שהארץ בזה הם (באות י"א עד אות י"ז), ואחר הנחה זו, הארץ לבאר עיקר הנידון שנהאל עליו והיינו אם מחיצה של בני אדם נחשב למחיצה, וכחלק הם בין אדם אחד להרבה בני אדם העומדים כמחיצה, וביאר הענין הם באות כ' וזה לשונו: ,אפילו כלים שמי אוהל אפי' בעת סלטולו ונדנדו, היינו חוקק כשהוא עשוי ענין מחיצה וכתוכו חלל דאו ההל' שכתוכו חלוק כש"כ ואינו כקום היחוד לרבים ולא דמיא לרה"ר דהא מכדבר גמרינן לה ולא דמיא לדגלי מרבר כיוון שאינו נוח לרבים לשה"ה הם מחמת מחיצת בני אדם המסתפק

וזה לא שייך באדם יחיד" וכו', "מא"כ בהיקף מחיצות אף שג"כ נעים ונדים
מיט בכללם לעולם ניכר רשות בס"ע", וע"ש כל לישונו בזה ומה שהאריך לבאר.
הרי כתב בענין זה סברה פשוטה וברורה דכל ענין רה"י הוא ענין ומציאות של
הפסק להילוך הרבים וזה ענין מחיצה. לכן פשוט וברור לפי זה דה"ה
מכוניות דהם מפסיקים הילוך הרבים ולא גרע מכוניות מכל מחיצה לפי ההנחה
שמחיצה הנע ונד הוא מחיצה שגם הם מפסיקים הילוך הרבים ומפסיקים מקומם
מחלות דין רה"ר. ויש לבאר ביותר, באופן זה, דאם אנו אומרים דמחיצה הנע ונד
היא מחיצה א"כ היא כמו גדר של אבנים מכל צד לפי עומק דיני התורה דהמציאות
היא מה שההלכה קובעת. האם מדיני התורה היא מחיצה א"כ היא כגדר של אבנים
באמצע הרחוב או בבית באמצע הרחוב. אע"פ שבה"ש אינו כמו בית, לפי דמיון
שלנו, אבל ההלכה אוכרת שזה גדר וזה בית, א"כ זה המציאות, והדמיון שלנו הוא
דמיון כוזב.

ועוד אחרת, דאם אנו אומרים לפי המציאות הנה מצד ההלכה דהיי גדר,
וכדלעיל, א"כ הגדר הוא הפסק ככל הדרך ואין לנו שיעור ט"ז אמה
ברה"ר שהרי יש גדר שמפסיק. שהרי המכוניות הולכות ככדר אכן יש גדרים
המפסיקים רה"ר כסדר ומחסרים השיעור של ט"ז אמה כסדר.

וכל זה ולעיל מיירי ביום כשהמכוניות הולכות בכבישים כסדר ומעכבים הילוך
הרבים. אבל בלילה שאין המכוניות הולכות כסדר היא רשות מיוחדת,
ואכמ"ל. ועיין ברש"י שבת (דף צ"ט) ד"ה הנה נקיס להו: "וכל הדרך הוא
מהלך אחרי, העגלה" וכו'. א"כ זהו צורת רה"ר כה שמהלכים כסדר שם. ויש
להאריך בזה ואכ"מ. באתי רק לעודר מדברי רש"י ענין זה וכן מבואר בראשונים.
וה' יעורנו ללמוד וללמד וכו' ולהוסיף אומץ בתורתו ועבודתו יתב' ולקדש שמו
הגדול, ונזכה טולנו בקרוב משה להתגלות כבוד שמים בבגצב"א.

בברכת כל טוב

אחר שכתבתי זה, ראיתי בהנועם א', מאמר ארוך מהרה"ג ר' ד. מ. קרוינר
שליט"א, שכתב דמכוניות לא היו בגדר הילוך הרבים כפני שהם רה"י
ומביא שם הרבה אחרונים שכתבו סברה זו, הישועות מלכו סי' כ"ו, וכן בבית
אפרים בסוף סי' כ"ו כתב סברה הנ"ל, והוסיף בזה שצריכים אנשים התלכים
ברגליהם כמו ברגלי מדבר, וכן הרה"ג ר' אביהם אהרן פרייס שליט"א בעה"מ
ספר משנת אברהם כתב בהפרסם תשי"א, כדרך הנ"ל.

ג. ב. ועיין בתוס' סוכה (דף ד' ע"ב) ד"ה פחות כג', בסוף הדיבור: "רשות שבת
שהוא לכנוע רגל רכיב", ובמילים קצרות רמז לכ"כ הבנין עולם. והוא סלא,
ככה גדולים דברי ראשונים, והוא יסוד חדש והבנה עמוקה בכל הענין. ודברי
הבנין עולם הם כפירוש לדברי התוס'.

ישעי' טובי, הלוי דירעקטאר

הערות בדין רה"ר בעיר ברוקלין ג. י.

בס"ד עש"ק ס' עקב תש"מ.

לכבוד מרור"ר הרה"ג המפורסם ר' בנימין זילבר שליט"א.
בענין מש"כ כת"ר בא"ג ח"ו (סי ע') מדין רה"ר בניו יארק וברוקלין. נתברר לי כעת שאין ס"ר עוברין ברחובות הראשים של ברוקלין וכ"ש באלו שאינם ראשים. ברחוב הראשי הנקרא אושיין פארקוויי עוברים פחות מק' אלפים מכוניות ביום אחד אפילו בימי החול שהולכים לעבודה ולמסחר וכדומה. ואפילו אם יש בכל מכונית ד' אנשים אין כאן ס' ריבוא בוקעין בכל יום וכרגיל יש במכוניות רק ב' או ג' אנשים ובהרבה מהם רק איש אחד, נתברר לי דבר זה מסטטיסטי שקבלתי מהוטרי עיר ברוקלין שיש להם חשבון מדויק על זה, ועל כל רחוב ורחוב יש להם חשבון מדויק מהעוברים שם כמכוניות. ועושים החשבון ע"י חוט ברזל הנמשך בהרחוב מצד זו לצד האחר וכשעוברים עליו המכוניות עושים רושם בחוט וכל רושם ורושם עושה רושם אלאקטרי וגרשם בסרט או בדברים אחרים ועי"ן יש חשבון מדויק ביותר. וע"פ האומדנא יכולים לראות שאין ס"ר בוקעין ברחובות הראשים אבל לפעמים אדם טועה ברמיון ומי יכול להיות בכל הרחובות הראשים שיש הרבה מהם בעיר גדולה כברוקלין. אבל ע"י חשבון הנ"ל המדויק יש כירור למעשה, שענין המכוניות אי הוי בגדר ס"ר בוקעין או לא הרי רק לפלפולי הדרש וקבל שכר אבל לא למעשה, שלמעשה אין במציאות ס"ר בוקעין אפילו ע"י מכוניות.

וכבר כתבתי לכבודו אהות המחיצות המקיפות עיר ברוקלין מג' צדדים ועוד. יותר מרובם נעשו ע"י אדם ולכל הדעות י"ל שמקומות הפרוצות מתרות ע"י מחיצת הים המקפת כל הכסח הנ"ל. ועוד יש ברוב הכבישים הראשים מקומות שהם מקורים, ולא נמצא אפילו רחוב אחד מפולט. ועוד הרי מבואר בחזון איש הלכות עירובין (סי מ"ג) וכ"כ בתו יתושע (חורת תיקוני עירובין) והסכימו לסברתו הגאון ר"ח ברלין וגדולי ירושלים בזור, דרחובות בעיירות גדולות הן כמבואות סחוכות כג' צדדים שאין עליהם שם רה"ר. נמצא לפי כל הנ"ל אפילו להשיטות הסוברים דיש דין רה"ר אפילו בפחות מס' ריבוא אין לברוקלין דין רה"ר מן התורה. ובאתי רק לעורר. דברי המכבדו כערטו הרם המצפה ליסועה בבג"צ בני"א וראו טלם נקבצו באו לך חי אני נאום ד'.

ישעיהו טוביה הלוי דירעקטאר

בעהמ"ח ספר לקוטי סל. ומ"ל, לפידי אה דת" ה"ח

כל החולק על הש"ע כחולק על
השכינה. לכן חתימות נתפרסמו
נגד הש"ע בטלים ומבוטלים.

ח"ל השר"ע אר"ח ס"י שמי"ה סעיף ב':
איזהו רה"י מקום המוקף מחיצות גבוהות עשרה טפחים ויש בו ארבעה טפחים
על ד"ט או יותר. וכן חריץ עמוק עשרה רוחב ד' על ד' וכו'. עכ"ל.
ולהלן בסמ"ן סעיף א' ח"ל:
מקום שיש לו ג' מחיצות אסור חכמים לסלטל בו עד שיעשה שום חיקון
ברביעית עכ"ל ועיין במ"א שם ס"י שמי"ה סק"א ח"ל"ק
משמע בדברי הפוסקים דכשיש שני מחיצות ולחי הרי רשות היחיד דאורייתא
כדאיתא בעירובין דף י"ב דלחי משום מחיצה, וכ"כ הרא"ש פ"ק דסוכה, ועיי"ש
באריכות ובג"כ שם.

לשון השר"ע ס"י שמי"ה סעיף ד' ח"ל"ק:
שכל שאין ששים רבוא עובדים בו בכל יום אינו רה"ר עכ"ל, ולזה הסכימו גדולי
האחרונים ועיין בג"כ.

מזכרת זכרון לע"ג אחי שרה מרים ע"ה
נפטרה ט"ו אייר תשנ"ט וחנצב"ה

אחר שהלבה לעולמה החחיל ההעסקות במצות תיקון עירובין.
כי מי יורע יותר ממנה איך שמסרתי נפשי על זה. בהיות בני הבכור
משה אברהם נ"י כבן ט"ו ישבנו יחד בבי"מ בפלעטבוש, לקיים אז נדרו
יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע, ובמשך שנה למרנו ביהר כל
מסכת עירובין עם הרי"ף והרא"ש ופירוש רבינו יהונתן על הרי"ף,
פלפלו ברברי רבוחינו האחרונים, בתירושיהם ובחשובותיהם.
אחתי ע"ה ישבה בתנוח להביא צריבי הבית. לא אמרה דבר. אז
הרפתתי ג' חלקים חרות תיקוני עירובין. על חשבוני ותשובנה. שעזרה
על זה. מעט קבלתי ע"י מכירת המפרים.

בשהלבה לעולמה עשחתה רעש שם. התחננה לפני גדולי עולם שם על
דבר זה שמהרמים רבריהם ברברי הכלים. הכותב הזה, הרפס דברי גדולי
עולם. והם באו לתבוע עלבונם. מרי נרפסו רבריהם בעזרתה.
בפרט באה להגאון בעל דברי מלכיאל זצ"ל, דבה של לאמזא, מקום
מגורי אבותיה.

ומעשה שהי' שיצא ספר שו"ת רברי מלביאל לאור מחרש. וקניתי הספר
עש"ק ועיינתי בו בש"ק. וכן במוצש"ק. אז בא זקנה יליר לאמזא לבקר.
ושאלתי אותו אם הי' מכיר את הגאון מלאמזא בהמ"ס הנ"ל. והשיב, בוראי,
הרי הוא הי' השרכן שלי. ובאה נכרו לבקש רחמים לפני הגאון הנ"ל שמבזים
רבריו.

הרי בחב מפורש בחשובה וז"ל; הנה אם היס הוי מתיצה אין להאריך, אחרי
שבבר הורו כל האחרונים להקל, וכן נוהגים בכמה עירות. ומה בצע בפלפולים,
כי מי ירים ראש להתמיר בזה עב"ל וע' בספרו הנבבר מה שהאריך.
ובזמנינו אומרים אפילו מתיצוח גמורות אינו בלום. ואסור לתקן עירוב.
היש תילול ה' וביזוי ח"ת יותר מזה.

הי' רעש בעולמות העליונים. וגדולי עולם זצ"ל באו לתבוע עלבונם.
ובא התעוררות חרש לתקן עירוב בעיר. ובעה"ת העירוב קיים.
הספר הזה והעירוב שתיקנו בעיר יהי' למזכרת נצח לנשמה וחנצב"ה.

בס"ר ר"ת בסלו חש"ס

ישעיהו שוביה הלוי דירעקטאר

בענין ערובין

מפתח

דעח מרן רשכבה"ג פוסק הדור ר' משה פיינשטיין זצ"ל בענין חיקון עירובין בעירות גדולות *

- 3 מכתב ממנו שאינו מוחה במחקני עירובין.....
- 4 מש"כ באגרות משה ח"ד סי' פ"ז-פ"ח.....
- 5 זעקה גדולה ומרה נגר פרסומת של אגודת הרבנים.....
ביאור שיטתו של מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל
- 6 ורבני אגודת הרבנים.....
- 8 כהנ"ל.....
- 9 ביאור דעח רבינו רשכבה"ג הגר"א קאטלאר זצ"ל בענין חיקון עירובין במאנהאטין.....
- 11 מכתב בענין דרך הלימוד.....
- 12 הערות על מכתבו של הרב ביק נדעס בספר חורח תיקוני עירובין ח"ג.....
- 14 בענין מי שאינו מורה בעירוב ודרך הלימוד.....
- 15 בענין המותים נגד חיקון עירובין ודרך הלימוד.....
- 16 מקורות של מחקני העירוב נחפרסמה במודעה שהפיצו... מודעה נגר מחקני העירוב.....
- 17 מכתב מהרה"ג ר' חיים לייב כ"ץ.....
- 18 מכתבים באנגלית
- 19 מכתב לעחון יחר נאמן.....
- 21 מכתב לעחון המוריע.....

מכתבים שנספרסמו

- 23 מכתב מהרה"ג ר' שלום קרויז יו"ר החאחדות הרבנים
- 25 מכתב בדין רשות הרבים בברוקלין.....
- 26 מכתב בענין הנוסעים במכוניות אם נחשבים בכלל ס"ד
- 28 הערות ברין רה"ר בברוקלין.....
- 29 לשון הש"ע סימן שמ"ה וסימן שס"ג ועור.....

מזכרת זכרון